

Hétfői

FRISS UJSÁG

Független politikai, közgazdasági és társadalmi hetilap

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Str. Nic Filipescu (v. Arany J. u.) 3.Felelős szerkesztő és kiadó:
Joláthy B. ZoltánElőfizetési árak
Romániában egy évre 260 Lei
Csehszlovákiában egy évre 90 cK.HA
Rádió
LEGYEN
Gonda

A pénz démona

táncol felettünk és Nessus-ing minden ruha, — az is, amit megveszünk magunknak, mert amit megveszünk, éppen annyi terhet, lelkifordulást és gondot jelent számunkra, mint amennyi bánkódást, lemondást és fájdalmat az, amelyet nem veszünk meg. Ma azt sem tudjuk: okosak vagyunk-e és önfeláldozók, vagy pedig éhfejek és rossz politikusok? Egyáltalában nem tudjuk már, mit miért teszünk és ebben a város forgatagban már nem tudjuk külön választani a fogalmakat, amik nekünk valók és hiába próbálunk menekülni bárhová, mindenütt a „Pénz” áll előnkbe. A Pénz, amelyről mindenki beszél, amelyen kívül semmiről sem tud beszélni senki. Művészetek, utazások, könyvek, zene, élmények és emlékek, szellemi viták: hol vannak ezek tőlünk! A város Démona táncol a házak tetején és minden szalon, dolgozószoba és minden selyem hálósza mélyén. S az emberek szaladnak előre és hátra és belecsavarodnak ennek a szeszélyes és kegyetlen táncosnőnek az uszályába, elbotlanak benne, hanyatt esnek, orra buknak és néha fel sem kellnek. . . . A bibliai aranyburju újjászületése ez! Ma senkisé nem nyugodt. Ma senkisé lehet fontolgató lélek, áhitatos remete, aki nem szánja rá magát és az övét az éhenhalásra. . . . Nekünk hiába mesélnek akármit! — Hogy külső szerint előkelő

hölgy, foglalkozásra nézve művész, hajlam után zárkózott lélek. . . Mindez hazugság! Égő szatocszavakkal és gondolatokkal járunk-kelünk és még álmunkban is számolunk. Kár

itt minden teketória és a régeinek paróizálása szóban, vagy írásban. A pénz démona táncol felettünk és mi úgy kerünk körülvé, mint szegény hipnotizáltak. . .

A koldus-kérdés rendezése.

Ferencz Ágoston polgármester és városunk legjobbjai vegyék kezükbe az ügyet.

(Szatmár, okt. 14.) Valamely probléma, gazdasági, szociális, politikai, vagy erkölcsi kérdés elintézése: vagy annak ideiglenes rendezése által, vagy pedig végleges megoldása a koldusok útján történhetik. A rendezés még nem megoldás, de mindenesetre több és jobb, mint az elintézetlenül hagyás. Évszázadok szociológusai ezer és ezer kötetnyi munkában próbálkoznak a szegényügyi probléma megoldásával, de a nagytőke bevonása nélkül és az államintézményes gondoskodása nélkül e nagy és égető kérdés végleges megoldása teljességgel lehetetlen. A szociológusok és közgazdasági tudósok elméleteivel és gyakorlati tanácsaival e lap szűk keretei között nem foglalkozhatunk. A kinek e tanokat tudniok kell, úgyis tudja, de hiába tudja, — a gyakorlati életben elképzelhetők megvalósításával e szabályoknak ma nem is foglalkozhatunk. A nagytőke — ha van még ilyen — ma ilyen problémák megoldásához, erőteljesen, nem is beszélve arról, hogy a készség sohasem volt meg benne ilyen feladatokhoz. Az államok az adósságaik amortizálására szükséges összegek előteremtésével és ezenkívül legfeljebb hadseregük tökéletesítésével törődnek és hagyják a koldusokat vitatkozni azon, hogy jótékony, vagy dologházak, koldulás, vagy ag-

gok menhelye és kórházak megteremtése alkalmasabb-e a kérdés megoldására. Miután tehát a szegény-kérdés megoldását ma nem remélhetjük, tehát e nagy probléma egyik aktuális vonatkozását a koldus-kérdést szeretnők, — nem is elintézni, ha nem is országosan megoldani, de legalább helyileg és ideiglenesen rendezni. A nagytőke természetesen legkedvezőbb kihelyezést keresve rendezésben tevékeny szerepet nem fog vállalni, de helyileg ilyen tényezőről ugyanis aligha tehetnénk említést. Nézzük tehát, számíthatunk-e az államra, hogy legalább segíteni fog-e minket a koldus-ügy valamelyes nyugvópontra juttatásában. Hazánk törvényei és rendeletei erre ma semmi alapot nem adnak, törvényes organumai pedig semmi segítséget nem nyújthatnak. Sőt a közigazgatás és közrendészet, a közegészségügy és a közbiztonság (mind milyen súlyos kalapácsütés a nyomorult koldusokra.) határozottan megkövetelik az illetékes hatóságoktól, hogy a koldulás kérdését a legenergiusabban kezeljék. Innen magyarázható az a rendőrfőnöki intézkedés is, amely a koldulást nálunk egyszerűen betiltotta. Ez az intézkedés érthető, de ezzel sem a szegényügy, sem a koldusok fájó ügye nemcsak hogy rendezést nem nyert, de még az eddiginél is katasztrofálisabb

Vajjon

igaz volna az, hogy Dr. Scheffler Ferencz, a pap és Dr. Schlagger Bálint, az ügyvéd, — roppant el vannak keseredve az „Erdélyi Futár” október 3-iki számában róluk megjelent hízelgő cikkek miatt? . . .

válságba került. Mit tehet már most Szatmár társadalmi azerányban, hogy a szerencsétlen páriák, akik a járó-kelők irgalmából idáig valahogy mégis tengették nyomorult életüket — ezután se legyenek kitéve az éhség és a megfagyás fenyegető lehetőségeinek. A jótékonyági egyletek idáig is megtették mindent, ami módjukban állott, hogy a nyomort enyhítsék, többet ezután sem várhatnak tőlük, — különösen ma a krízis csúcspontján. A következő téli saison jótékony-célú báljai és előadásai aligha fognak többet hozni a szegények konyhájára, mint az eddigiek, holott a gyámolításra szorulóak száma a mondottak szerint nagyon megsaporodott. A népkonyhák és menhelyek nem fognak több százra főzni és több ágyat adni ezután sem, mert alapjuk: a jótékony-ság ma szűkebb csatornákból fogja sugározni éltető nedűjét, mint az előző években. És mégis a társadalomnak kell segítenie, mert bármire tekintünk is, sehol sem látunk egyéb segítséget. De meg nem is kell budgetünket az eddiginél jobban megterhelni és a kérdést mégis rendezhetjük. Vizsgálja meg minden kereskedő, minden iparos, ügyvéd, orvos, mérnök, bank és minden háztulajdonos és minden lakó, hogy mennyit adott a hetenként pén-teken-szombaton házról-házra, üzletről-üzletre járó koldusoknak. Számítsa ki minden ember, hogy ha hetenként 30-40 koldusnak 1-1 leit adott, vagy ha nagyobb a vállalat és 70-

„Exelsior”
Kávé és Tea behozatal
Carei Nagy piac sarok
A legfinomabb kávé és
Tea beszerzési forrása.

„ALBINA” Fest,
Tisztit. Mos.

Satunare, Str. Negru Voda (Báthory u.) 44.
FIÓK ÜZLET: Strada Stefan cel Mare (Kazinczi ucca) 12.
Szatmár és vidéke legelőnyösebb szaküzeme! . . .

650 lej, új finom
gyermakkocs
Herrmannál

Borbély József uri és egyenruha szabása **Satu-Mare**
Str. Mihai Viteazul (v. Rákóczy ucca) 27 sz. Püspöki áruház.
Kiváló angol gyapju szövetek állandó nagy raktára.

80 szegényt heti 70-80 leiel támogatott, mennyit tett ki ez havonta. És ha megállapította, hogy az ilyen könyörödmányok havonta 120-160-250-320 leiel tettek ki, ne javítsa meg budget-jét ma sem ezzel az összeggel senki sem, akinek kenyere és fája e miatt nem fog hiányozni! És ha minden kereskedő és iparos, ügyvéd és orvos, bank és nagyvállalat és a város minden polgára — aki eddig rendszertelenül adott, — egyanannyit ezután rendszeresen egy központi pénztárba fog befizetni és ha ezt az összeget hatósági vezetés mellett a város áldozatkész és megbízható embereiből alakított választmány fogja kezelni és rendeltetési helyére juttatni, akkor — ha nem is megoldva — de ideiglenesen rendezve lesz a koldusok kérdése, akkor a beteg, nyomorék és öreg koldusok nyugodtabban nézhetnek a fagygal és nélkülözésekkel fenyegető közeledő télnek elébe.

Biztosra vesszük, hogy

a mi polgármesterünk szívesen veszi az iránítást a kezébe és hogy városunk társadalmának legjobbjai — nők és férfiak egyaránt — készséggel adják heti 2-3 órájukat azért, hogy senki se pusztuljon nálunk éhen és senki sem fagyhasson meg.

És siessünk a kenyérrel és siessünk a fával, mert a kenyérnek egy napig sem szabad hiányoznia, a fa pedig az első hideg napon kell, mert a gyenge és öreg, a legyöngült és beteg szervezet pontosan követeli meg a táplálékot és a jótékony meleget. És erre az intézkedésre, — ami áldozat nélküli és kevés munkával jár — minden embernek ki kellett gondolnia kell, ezt nemcsak a szív, hanem az ész is parancsolja, mert mi már tudjuk, hogy a nyomor és az elégedetlenség a polgári osztály nyugalma is állandóan fenyegeti. — (R)

Két apa között a földre esett a gyerek.

Egy szatmári kereskedő csiklandós esete a Julissal.

(Szatmár, okt. 16) Szatmári társaságokban most egyébről sem beszélnek, mint egy fiatal kereskedő kalandjáról, amely még a tavalyi nyár folyamán történt s amely ma már abban a kellemetlen stádiumba jutott, hogy arról a kereskedő fiatal felesége is tudomást szerzett. Történt ugyanis, hogy a kereskedő felesége valami fürdőhelyen nyaralt és itthagya férjét a vigasztalan szalmaságban, aki talpalt, dolgozott, izadt naphosszat és ha leszállt a forró nyári este, árván balagott haza az üres lakásba és nem is tudott mit kezdeni magával. Ő nagysága mielőtt elutazott, behívta a csinos kis szobalányt:

— Hallja Julis, amíg én nem leszek itthon, legyen gondja a nagyságos urra, lássa el mindennel, amire szüksége van...

És ő nagysága, mint aki dol-

gát jól végezte, elutazott nyaralni. Férje itt maradt a nagy kiellenségben és — mint említettük — esténként bánatosan baktatott haza, unva az életét és sóvárogva egy megértő lélek után. De csak a Julist találta otthon. Nyár volt, meleg volt... a nekikeseredett kereskedőt a szerelem vágya is hevitette. A leány küzdött az erényeiért, de végre is győzött a tulerő. Azontul ismét fűtőréssze ment haza a ház ura és csöppet sem busult a felesége után. Ez az idill addig tartott, míg a nyár. A tavalyi ősszel kidobták Julist és a férj fellélegzett. Kezdt már kellemetlen lenni az ügy. De lett még kellemetlenebb is. Mert a Julis az idei tavasszal egy egészséges fingermekkel szaporította polgártársaink számát és egyszer csak idézés érkezett a bíróságtól: — gyermektartási

A kiárusításból

visszamaradt áruk még mindig

f é l á r é r t

szerezhetők be

J. Ragályinál

ügyben. Az idézést ő nagysága vette át és valaki szíveségből lefordította neki a per tárgyát. Képzeljük el a többi!... — Férj uram szorult egy kicsit a nyári kalandért, de mindent tagadott. Az ügy csattanója, hogy a férj ur rendes kereskedelmi üzans szerint, az egész esetet most cedálni akarja az unokaöccsére. A fiatalember azonban lemondott az

apai örömről, annál is inkább, mert közben a házasság szent révé felé startol. Ugy értesültünk, hogy Julis újabb tanukat jelentett be, akik állítólag látták a szalmásférj szerelmes gerjedelmeinek kitörését. Viszont vannak olyan tanui is, akik azt állítják, hogy a gyerek nagyon hasonlít a kereskedőre: éppen olyan görbe orra van.

A szatmári kisipar helyzete sem rózsás.

A szabók védekeznek a rossz fizetőkkel szemben

(Szatmár, okt. 15) Aki figyelemmel kíséri a teljesen leromlott gazdasági helyzetet, az megállapíthatja, hogy bizony a kereskedelem mellett a kisipar helyzete sem rózsás. — A hazai kisipar nagy általánosságban pang és ezt a körülményt a szatmári kisipar minden tényezője fájdalmasan érzi. A legnagyobb baj az, hogy szinte a lehetetlenséggel határos ma az inkasszó. Ez az a lánc, amely alulról felfelé érezeti hatását. A mindenfelől megtépázott közönségnek csak nagyon kis hányada van ma abban a helyzetben, hogy képes készpénzért vásárolni, új ruhát rendelni. Akik ma rendelkeznek, azok legnagyobb részben hitelbe, résztörlesztésre ru-

házkodnak s igen gyakran megtörténik, hogy a legkisebb zökkenőnél, valami előre nem látható körülménynél fogva aztán nem tudják betartani a kiküldött törlesztést és előáll a baj. Az iparos az ilyen esetekben nem tud eleget tenni vállalt kötelezettségének, mert a kiszolgáltatott munka ellenértékét nem kapja meg. A felhalmozódott és mostanában igen gyakori esetek kényszerítő hatása alatt a szatmári szabók egy része elhatározta, hogy ezenül csak úgy fogadnak el részletfizetéseket megrendeléseket, ha egyidejűleg a megrendelő egy jó aláírással megrendelt váltó garanciát ad. Ezen elhatározást követő szabók közös megállapodását a közönség tájékoztatására közöljük:

Közös megállapodás.

Tekintettel arra, hogy a szabó iparosok a kihitelezéssel eddig is tulságba mentek, a következő határozatot hozták:

I. A hozott szövekből (façon) készítenő ruhákat csakis készpénz ellenében szolgáltatják ki.

II. A saját szövekből készítenő ruhák, amennyiben részletekben történne a kifizetés, úgy a részletekre váltó garancia adandó, mely kellően volna ellátandó jó aláírással.

III. Tisztviselő uraknál a váltó mellett egy nyilatkozat is megkívántatik, amelyben engedélyezi, hogy a havi törlesztést a megállapodásokért helyette a pénztárnál a nyilatkozat ellenében az összeget a hitelező felveheti.

A megállapodást aláírt iparosok minden egyes tagja egy 5000 (ötezer) Leies garancia váltót ír alá, mely váltó a megállapodást be nem tartó terhére bármely helyi banknál leszámítható.

Georghe Lovász György
Petru Svéd Péter
Ludovic Csapó Lajos
Mihail Pollák Mihály
Nandor Kiteier Nándor
Eugen Braun Jenő
Iosif Buus József
Adam Szeibert Ádám
Carol Mihalik Károly
Ştefan Papp István

Iosif Borbély József
Marton Cioc Márton
Alexandru Lath Sándor
Iosif Némethy József

— Paplan szükségletét M. Weil paplaniparnál P. Bratianu 7 szám alatt szerezze be Rendelésnél hivatkozzon erre a hirdetésre s akkor árengedményben is részesül!

Bizalommal

keresse fel

P á s k u j

43 év óta

fennálló

divatáru

üzletét, ahol az őszi és téli idényre ruhaszükségletét a legelőnyösebben szerezheti be!

Óriási választék!

Gyári árak!

S p i t z B é l a

be költözött ujonan átépített üzlethelyiségébe!

Szenzációsan olcsó árak!

Okvetlenül nézze meg férfi szövetjeit!...

Román lapszemle.

Az *Universul* „Hogy állunk a 19-ik százasszal?” cím alatt Kina delegátusának a Népszövetség előtt eladott javaslatáról ír. — Megállapítja, hogy ami a szerződés 19-ik szakaszát illeti, annak alapján nemcsak Kina, hanem valamennyi legyőzött európai állam kérheti a békeszerződések revízióját. R. Seisanu, a cikk írója helytelennek találja a Népszövetség tanácsának magatartását a kínai javaslattal szemben. „Hogy teremthet a Népszövetség — írja — ilyen szeszélyes helyzetet, hogyan képes valósággal felbátorítani a

revizionista kampányt? — Ha máig Magyarország izgatott a trianoni szerződések revíziójának kérdésével anélkül, hogy a Népszövetség közbelépett volna — milyen magatartást fog tanúsítani ez a zavargó állam holnap, miután a genfi gyűlés vita alá bocsátja a 19-ik szakasz alkalmazását bizonyos szerződéseknek? ... Az *Ultimatum* a *Ora* is megállapítja, hogy a kínai törekvések a nyílt magyar és burkolt politikát támogatják s Apponyi gróf nem várt segítségre talált a kínai birodalom fiaiban.

Óriási olvasótáborunk és törpe századunk legpechesebb emberét keressük

A „Hétfői Friss Ujság” szenzációs pályázata.

(Sztalmár, okt. 16) Óriási olvasótáborunk és törpe századunk legpechesebb emberét keressük. Felszólítunk mindenkit, lépünk előfizetésével azonnal szerezzék meg magának a jogot pályázatunkra, mert csak így van kilátása, hogy mint legpechesebbét üdvözölhessük és neki a kitűzött horribilis díjak egyikét rövid tíz év leforgása után (ennyi ideje közöljük ugyanis az olvasóink köréből hozzánk érkező panaszokat) átnyújthassuk.

Nem kitalált, ágyafurt rémesekre gondoltunk, — hanem tényleg megtörtént, születési bizonyítvánnyal, dédnagypai állampolgári és erkölcsi, valamint ártatlansági bizonyítvánnyal, forgalmi adókönyvvel, negatív Wassermann bizonyítvánnyal, főszolgabírói, közjegyzői, társadalombiztosító okirattal stb. és két — lehetőleg nem hamis tanúval igazolható hajmeresztő pechsorozatára gondolunk. Apasági keresetek, fejreestett téglák, divatja mult hadikölcsönök, elkártyázott vagyonok, dugába dőlt sikkasztások, apácák-tól kölcsönkért összegek, inkollégiális antiszemita, Krisztust tagadó farizeusok, uzsora kamatot szedő scheftmannok, lelencházi gyermekek, rajtakapott házastársak, hajókötéllel leütött apa, mosónő anya stb. bennünket nem érdekelnek. — Sorozatunkat mai számunkkal megkezdjük és kérjük folyton szaporodó olvasóinkat, hogy eseteiket a következő tíz év le-

forgása alatt is lankadallan szorgalommal küldjék csak teljes bizalommal hozzánk. A várvárt pályázat az arra érdemesnél nem fog elmaradni! ...

1.-számu pályázat.

Nem tudom kiadni a könyveimet.

Még születésem előtt elhunyt szüleim halála után irgalmas, de irgalmatlanul szegény emberek vettek magukhoz, akik számomra a püspöki pályát választották. Miután a cambirdgei és oxfordi egyetemeken, valamint Rabindranath Tagore-nál doktoráltam, kiderült, hogy tehetségem nem a szerény, de biztos püspöki pályára hajt, hanem a fenséges természet titkait akarja kutatni. Szegényen, egyedül, állami támogatás nélkül északsarki expedíciót szerveztem, persze nem a földön, mert ezt már más is megtette, hanem a Hold északi sarkára, ahol a legnagyobb cugban évekig dolgoztam, hogy alapvető munkám: „A Hold északi sarkán előforduló áz a l a k o k szaporodása és gyarapodása” anyagát összegyűjtsem.

Nem akarom sok évtizedes munkálkodásom leírásával b. lapjának nb. hasábjait igénybe venni, csak irtózatol pechemet — mely bizonyára pártatlan és első díjra érdemes, — közlöm. Képzelve kedves szerkesztő ur, sem Guth hitközségi elnök, sem Sámuel Ignácz ur, a Sfatul igazgatója és tanfelügyelője nem akarnak könyvem kiadásához potom ötvenezer leiel hozzájárulni.

rujni. Akinek ennél nagyobb pechje van, az ne az Önök nagylelkű díjára pályázzon, hanem ennek elmellőzésével, egészen egyszerűen ugorjon a Szamos-ba.

Dr. Pechvogel Franciska.
(Folytatjuk)

HIREK

Engém vagy ...

Engém, hogy úgy se léssz: ne vágyjam társaságot! ...
Ah, édes angyalom, be, fáj e vélemény;
Be, fáj, hogy így en tiltod azt, mi nem tiéd csak,
Holott mező virága vagy s a méh meg én.

'sz te már engém vagy édesem, miként e Földön
Engém a milliónyi Istenalkotás:
Madárkadal, virágmosoly, falombok árnya,
A napugár, a hab ... , de mind, mi szép s csodás.

Engém szüzcarcod pirja s ifjuság búbája,
S mosoly mit az cseresznye ajkaidon fakaszt ...
Ígézetes szemed sugárral fűrészt csak

Danád ezüstcsilingelése mulja azt.
S te tillanád a kedvelést nemes gyönyörben? !
A széphe isten önmagát lehelle ám,
Így istenadla szent jogunk: örülni Szépnek ...
Ne üzz el hát körödből engem óh, Leány!
Irta: Kathleen.

— A Lóránffy Egyesület

— értesülésünk szerint — a Nottara színházban a napokban jótékonycélu műkedvelői színelőadást fog tartani, amelyen Sztalmár legjobb tehetségű műkedvelői fognak fellépni. Az előadás iránt városszerte — érthetően — már is igen élénk érdeklődés nyilvánul, — mert a Lóránffy Egyesület eddigi műkedvelői előadásai is mindig a legtokéletebb siker jegyében zajlottak le, miután azok mindegyike valóban első-rangu művészi élményt nyújtottak.

Orthopäd cipők orvosi rendeletre KLÁNICZÁNÁL

Okvetlenül olvassa el a „Hétfői Friss Ujság” jövő heti szenzációs számát.

— Kisebb, jókarban levő, használt fürdőkádát kérésünk megvételre. Cim a kiadóban.

Patyolat a Kurucz, Gyöngye, Ha Klein Zoltán-tól van Selyme 's a kelméje!...

— Nem érünk rá s hogy mégis firkantunk Önnek egy rövidet, kedves Fischer Hermann fakeskedő ur, ezzel ne tulajdonítson személyének különösebb fontosságot. Higgye el, hogy a mi időnk legalább olyan drága nekünk, mint Önnek a fája, de azért lássa — mi mégis vagyunk olyan előzékenyek Önnel szemben, hogy a hozzánk befutott panasz alapján ugys, mint üzletembert, de ugys, mint családapát valamire figyelmeztessük, mielőtt még meggyúlne a baja. Becses fiáról van ugyanis szó, aki a napokban az Ön egyik hölgy üzletfelével szemben minősíthetetlenül pimasz arroganciával viselkedett. Ne vegye tehát rossz néven tőlünk, ha ezen közérdekű panasz alapján erre figyelmeztetjük, hiszen mi szentül hisszük, hogy az Ön eddigi jóhírnevének megmentése érdekében ezzel Önnek csak jó szolgálatot teszünk, mert ezek után minden valószínűség szerint kellő dorgatásban fogja részesíteni az üzleti előzékenységről és a hölgyekkel szemben való korrekt viselkedésről eddig ugylátszik kevés oktatásban részesült kappanhangu kamasz fiát.

— Ügyes akvizitőrt magas jutalékkal felveszünk. Cim a kiadóhivatalban.

Parketta

I-a száraz minőségben, raktár felosztás miatt igen olcsó áron a Sztalmári Fatermelő R.-t.-nál eladó Megbízott: Wohl Endre Satu-Mare Str. Perintele Muresanu (Verbóczy u.) 6. sz. Telefon: 96

— Megkezdődött a RÓTH féle csödtömög elárúsítása elképzelhetetlen olcsó árak mellett. El ne mulassza ezt a kedvező alkalmat. Addig vásároljunk míg a készlet tart. Piata Bratianu (v. Deák tér) 9.

— Nem lesz már kolera a Kazinczy utcában. Két héttel ezelőtt szóváltották a Kazinczy utcában elhelyezett kanálisok fertőző gőzét s — mint értesülünk — a városi tisztít főorvos, miután meggyőződött ezen állapot tarthatatlanságáról — átiratot intézett a városi mérnökhivatalhoz, hogy ezeket a rosszul konstruált kanálisokat a közönség egészségének megóvása érdekében a lehető leg-sürgősebben alakítsák át.

Apolló

Hétfőn, kedden és szerdán
Sivatag prédája
Irén Rich keleti drámája.

Urania

Hétfőn, kedden
Négylábú hős
Villám a csodakutya háborús filmje.

Legszebb Perzsa szőnyegek, legjobb
angol gyapjú fonalak
legelőnyösebben

Özv. Friedmann Jenőné-nél
(Ösztreicher palota)

Kályhák

minden színben raktáron. Javításokat szakszerűen és olcsón vállal

Berger Adolf

kályhámester Calea Traian
(v. Attila u.) 9 szám.

Mű és Sima őrlést garantált
minőségben és olajsajtólást
a legolcsóbban végez a

László malom

Telefon: 390.

Olcsó és tartós cipőket
készít

Fábián István

cipész

Strada Mihai Viteazul
(v. Rákóczy u.) 27.

Egy tanuló fizetéssel felvétetik

Utleveleket
legolcsóbban, leggyorsabban
vizumoztat

Lebovics Izidor

futáriórodája Bul. Basarabilor
(v. Batthiányi u.) 1. szám.

Az új iskolai évre
bevásárlásait

legelőnyösebben
a 38 éve fennálló

Mertz József

cégnél eszközölheti.

Értesítés!!

Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, hogy a **Fiszel féle étterem és borozót** átvettem és kedves vendégeimnek kitűnő házi konyhával és jó boraimmal állok rendelkezésére. Abonenseket úgy kihordásra, mint éttermekben igen jutányos árban fogadok el. Szíves pártfogást kérve tisztelettel:

Rácz József
a Cégényi féle étterem volt főpincére

Gobelinek, perzsa, kelim, mozaikok legolcsóbban
GUTTMANN AL
Deák tér 2.

720-as benzín

A Str. Horla (volt Károlyi köz) 8. szám alatti telephelyen elhelyezett legmodernebb automatikus benzintöltő állomásunk mindenkor legolcsóbban kapható.

Ezzel a szolgálat
Vas és Vasárnap behozatall r. t. Lincia FORD Fordson osztálya

Iskolai egyenruhák, férfi és
fiú felöltők, öltönyök

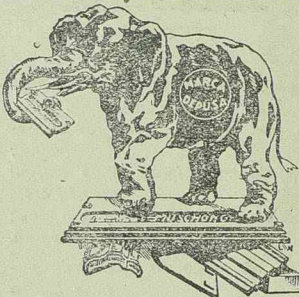
legolcsóbb beszerzési forrása
Ifj.

Weisz Ignátz
posztó és ruhaárúháza a
Cizmadia szin alatt.

FEDJE HÁZÁT -
Muschong tetőcseréppel

Tartós, Olcsó, Könnyű.

Gyár:
Muschong J. & Co.
LUGOJ

Mielőtt őszi és téli ruha szükségletét beszerezné, el ne mulassza

LOVÁSZ

angol szövetek különlegességi raktárát megtekinteni. Előnyös
fizetési feltételek. Piata Bratianu 2 szám alatt az udvarban.

HÖLGYEIM!
tudják-e, hogy hol lehet
legolcsóbban beszerezni
szőrmebundákat
és mindennemű
szőrmeárut?

csak a

RUBIN

szőrmenagyáruházban.
Szinházzal szemben.

Halmes fogászati műterem
Satu-Mare
Verbőczy uca 11. (Kath.
Legényegylettel szemben)
Készít: műfogakat, arany fogkoronákat és fogtöméseket.

A., "Victória"
kávéházban minden este
Horváth Jancsi hírneves
cigányprimás kitűnő zenekarával muzsikál.

Teyjovits József

vizumoztatási irodája
Dácia udvar
Gyorsan, pontosan
és olcsón teljesíti
megbízatásait

Első

Nagykárolyi
Műgőzmalom

szatmári cseretelepe.
Telefonszám: 39.

Halottak estéjére

Koszoruk

már **35.-** leltől kezdve

megrendelhetők:

Berey Károlyné

virágüzletében.

Erzsébet malom
és olajgyár

Satu-Mare Telefon: 63

Allandóan üzemben az őrlő
közönség legnagyobb
megelégedésére.

Prima tengeridara és árpa-
dara a legolcsóbb napiárban
beszerezhető...

Koszoruk,
csokrok

cserepes virágok
legolcsóbb árban
szerezhetők be

Pintye

Testvérek-nél

Dácia mellett

Elegánsan
öltözködő urak
tudják, hogy
Szeibert

Ádám
uriszabósága Str. Petru Rareș
(v. Petőfi u.) 1. sz. alatt van.

A legfinomabb angol gyapjú szövetek és vászlasztékban raktáron!

Amíg az iparos és a kereskedő pihen, — dolgozik helyettük a reklám.

Legujabb!

Masque film ránc-simító arcpakolás. Tökéletes és természetes színű hajfestés. Tartós szemöldök és szempillafestés. Szemöldök formálás, vizondolálás stb.

ROBELLA

kozmetika és hölgyfodrászat
Satu Mare, P. Bratianu 6. I. m. Tel. 27.

FIGYELEM!

A legjobb és legolcsóbb épületfát és deszkát csak a

Dávidovics Béla és Társa
cégnél lehet beszerezni a
Hidfőnél

Tractor, oséplő, automalom és mezőgazdasági gépek javítását
Calea Traian (Atilla u.) 12. szám alatti modern és motorikus erőre berendezett gépjárató műhelyben olcsón és szakszerűen vállalom **Illyés Sándor** vasszer-
gályos és géplakatos

Nyomatott a Hirsch féle nyomdai műintézet gyorsajtaján Satu-Mare.